

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

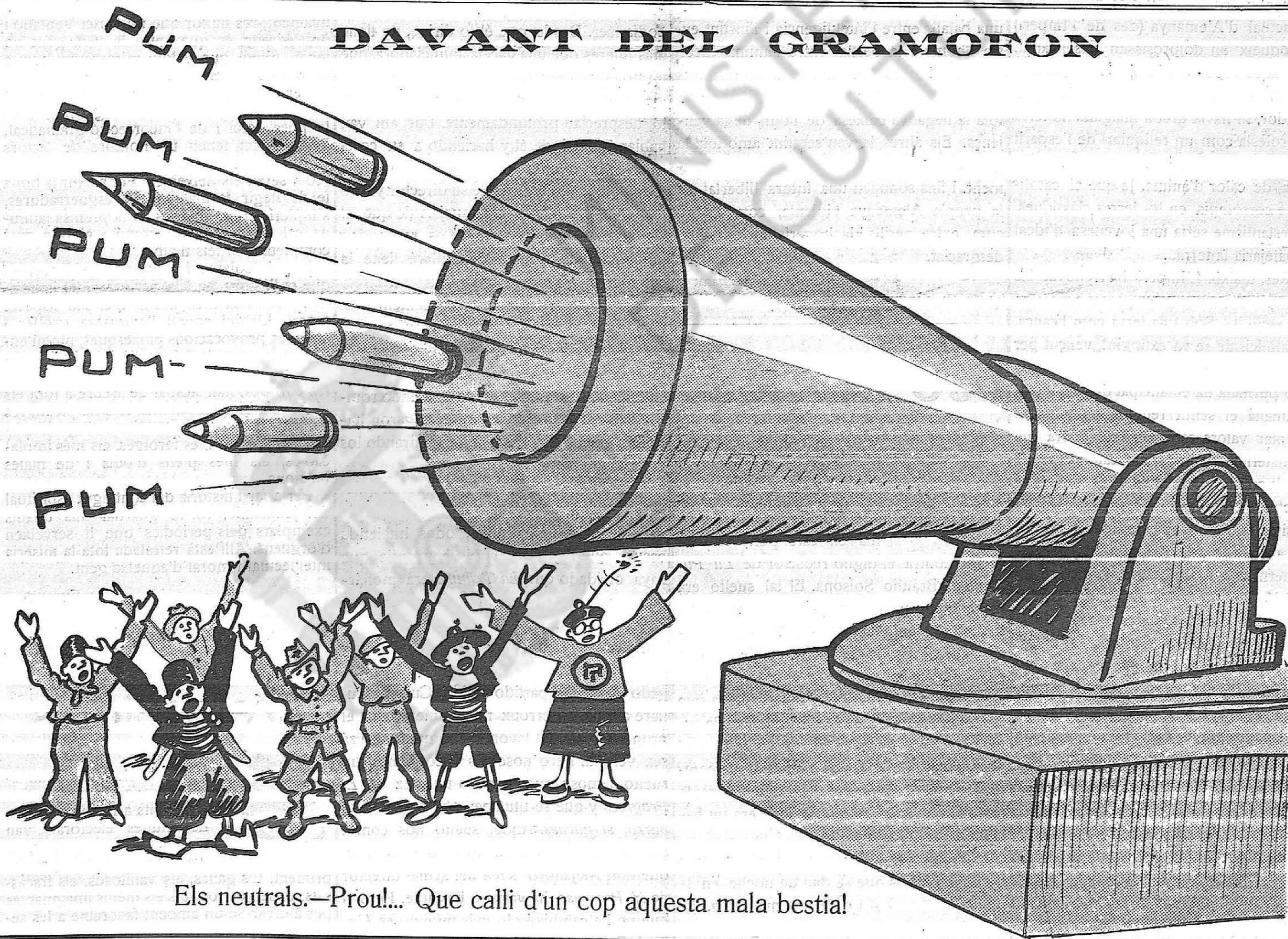
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIG. BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

DAVANT DEL GRAMOFON

Els neutrals.—Prou!... Que calli d'un cop aquesta mala bestia!

El gran home

Cal dir-ho ben alt: pocs governants espanyols ho han fet tan malament com ho fa don Eduard Dato.

En Dato trepitja diàriament la Constitució de l'Estat, sospenent mitings i convertint el dret de reunió en un troç de paper.

En Dato contempla amb els braços plegats la caiguda fatal d'Espanya en la misèria i en la ruïna.

En Dato se nega amb toçuderia provocadora, a atendre cap de les peticions que l'indústria i el comerç catalans li han dirigit.

En Dato manté sistemàticament tancades les Corts, mentres hi ha per resoldre problemes importantíssims.

Doncs, a pesar de tot això, hi ha una gran coïssa de periodistes i polítics que troben que en Dato és un gran home.

¿Què té de bó en Dato, quan se li crema encens en mig dels seus errors i de les seves inactivitats? ¿Quina és la seva gràcia amagada? Nosaltres recordem ara una frase que va fer-se a Madrid quan fracassà el famós emprèstit de Bugallà. «Aquest govern —va dir-se— no compta amb els que paguen; només compta amb els que cobren».

Però els que cobren són tants!...

ELS INSTINTIUS

LS nostres germanòfils són exemplars perfectes de l'home instintiu. Han creat una Germania a imatge i consemblança d'ells, com fan els religiosos cuituals amb el déu respectiu. L'Alemanya dels germanòfils és una vaga concreció metafòrica, una mena de sant, advocat qui conjura supersticiosament no sé quines malures. Aqueixa Alemanya és un mirall on se reflecta el mateix germanòfil qui l'invoca, ignorant de la forta tradició històrica de la nostra gran Germania.

Se dona un cas curiosíssim. Espanya, obeint a la superstició que feia d'Alemanya el cim de la cultura, envià a estudiar o a perfeccionar-se en les universitats tudesques a una joventut afanyosa de noves llums. I bé: tots els pensionats, amb raríssimes excepcions, són avui els més entusiastes de la victòria anglo-francesa! L'experiència és eloqüent.

A nosaltres, espiritualistes exacerbats, qui servem en l'ànima la sagrada espurna del foc romàntic, tan alemany d'origen, la conducta actual d'Alemanya (des de l'Imperi) ens produeix un dolorosíssim desencant... Contra aquell realisme impiu del Renaixement, qui tingué en Machiavel el seu gran teoritzador, hi havia dret a imaginar la terra de la Protesta com un reliquiari de l'esperit cristià en lo que tingui de lleialtat, d'efusió humana, de calor d'ànima. Ja que el catolicisme se corrompia en les terres clàssiques, el protestantisme seria una juvenesa d'ideal qui rebatejaria la terra...

Ah! Res d'això. L'Imperi ha renovat les velles idolatries, les *apoteosis* romanes del «home escullit». Sols una terra com França, on el catolicisme se va extingint, vençut per la llibertat pura, o com Anglaterra, on la tradició puritana ha emancipat de tota idolatria humana el sentit religiós, poden avui representar valors espirituals a la vora del doble materialisme imperial i catòlic.

Esperit contra materia: tal és el fons de la lluita actual. Nosaltres representem la nova religiositat, la nova «espiritualitat». Totes les veïces abstraccions que donen una participació eterna a la vida, llibertat, justícia, dret, civilització, nosaltres les defensem contra una brutal imposició d'atletes o gladiadors. —Aristòtil contra Miló de Crotona.— França, aqueixa Samaritana suavíssima, concita avui els odís de tots els «durs de pell», *paquiderms* de l'ànima. I Anglaterra, matrona qui-xotesca, exerceix gloriosament a favor de Bèlgica una intervenció tan calumniada com la que exerciren els Estats Units a favor de la naixenta Cuba.

Els instintius! Quina serà la concepció que es formen de cada una de les nacions en lluita? França, per ells, és una meretriu, esbojarrada i fletomadora, que no pot anomenar-se entre la gent de bé. Anglaterra és una abreviatura que vol dir perfídia, deslleialtat, dobleta. Rússia és una terra de barbes hirsuts, vagament coneguda, i que no se sab de cert si existeix. De Bèlgica se'n ha tingut notícia pel seu atropell, que's tenia ben merescut, per aturdida, per «indisciplinada». Pas als forts! Pas als mascles! Alemanya és «el país qui ha de pegar als fran-

cesos i venjar la santa religió.» En sabien alguna cosa, d'ella, abans de la guerra? Coneixien la seva història?—La seva història, no. Però sabiem que tot hi estava molt *adelantat*, que hi havia ciutats amb carrers espaiosos, i que s'hi criaven molts bons metges. Un amic nostre va anar a Berlín expressament perquè li fessin una operació. —Itàlia?—Itàlia és cosa de garibaldins, de francmaçons, qui tenen pres al Papa. La gent hi va perquè diuen que té ciutats estranyes, però brutes.—I d'Austria, en saben res?—D'Austria, no. Crec que té un emperador molt vell...—Turquia? No tenen els turcs pres el Sant Sepulcre, lo qual és alguna cosa més que tenir pres al Papa?—Els turcs ens ajuden, i la gent diu que són molt bons soldats. Amb això basta!—Servia?—No sabem on cau, ni Montenegro tampoc.—I teniu idea de l'Europa qui naixerà segons guanyin els uns o els altres?—Ens han dit que si guanyen els alemanys tornarem a tenir Gibraltar, i que per tot arreu hi haurà més «ordre», més «disciplina», més respecte al «principi d'autoritat».

Amics meus, aquesta guerra és qualche cosa més que una topada de multituds. És una batalla entre l'intel·ligència i l'instint, entre l'home i la bestia, entre l'ànima, incorruptible i alada, i el cadavre futur que tots portem dintre. Els uns la van seguint amb tota la negativa baixesa de l'odi, de la venjança. Els altres la van seguint amb tota la generosa empena de l'amor, del deslliurament. I fins somniem una futura llibertat de la pròpia Alemanya violenta, com el qui cura, entre perills, la bogeria furiosa d'un desgraciat.

GABRIEL ALOMAR

OJO POR OJO

ON Antonio Cullaré, director de *El Progreso*, para desgracia de Lerroux y del partido radical, escribió el otro día en este periódico un suelto contra el digno redactor de *La Publicidad*, Braulio Solsona. El tal suelto era brutal como un «Me cago en D...» de carretero. En él se le llamaba «apache» a Solsona, y se decía que éste había colaborado en un periódico miserable, en el cual se hallaba en su centro. El periódico miserable, a que alude el sueltista, es *Los Miserables*, de cuya redacción formaba parte yo, y con el piropro que Cullaré nos dedica a mis compañeros y a mí, quiere decir que la gente entre la que fué a parar Solsona era un hatajo de bandidos.

Como se ve, el facazo es gitano. Es uno de esos facazos que se dan de noche en la puerta de una tasca o de una mancebía. Es uno de esos facazos que lo desangran a uno en un instante y que convierten a un hombre en un guiñapo.

A esa puñalada traidora habría que contestar con un tiro. Con un tiro que le hiciera escupir el gargajo de su alma al que ha escrito esa villanía. Como hay Dios. Valdría la pena de jugarse la vida e ir a presidio.

Pero Cullaré es un inconsciente, y sería una tontería perderse por él. No merece ni que se tome uno el trabajo de vaciarle un

ojo o de amaratárselo. Cullaré desconoce el sentido de casi todas las palabras del diccionario, y no puede aquilatar el mal que hacen cuando se las dispara, ni percibir el gemitido doloroso que se le escapa a un alma buena, cuando se la hiere con un agravio canalla.

El director de *El Progreso* no se para en barras al injuriar. Si los ex redactores de *Los Miserables* fuéramos mujeres, nos hubiera llamado prostitutas. Somos hombres, y nos llama apaches.

Y todo esto ¿por qué? Porque alguno de los nuestros citó en *Los Miserables* el versículo del Evangelio que dice que Cullaré es un bestia. Ese versículo se lo sabe todo el mundo de memoria, y se lo han cantado mil veces a Cullaré. ¿Cómo le extraña que nosotros se lo hayamos recordado?

Cullaré es mucho más bruto de lo que él se figura. Periodísticamente hablando, es una acémila. Lo demostró en *La Tribuna*, en donde hizo reír a Barcelona con unas cuantas frases de ese repertorio épico que monopolizan él y Pich. Él hizo célebre aquello de apurar el cáliz hasta las *hélices* y la traducción, en sentido electivo, del «¡Oh, temporal! ¡Oh, mores!» cicerónico. En *El Progreso* ha acabado Cullaré de consolidar la fama de bruto de que goza. Antes, *El Progreso* se podía leer. Desde que él lo dirige, no tiene más interés que una gaceta anunciadora, que un boletín diocesano.

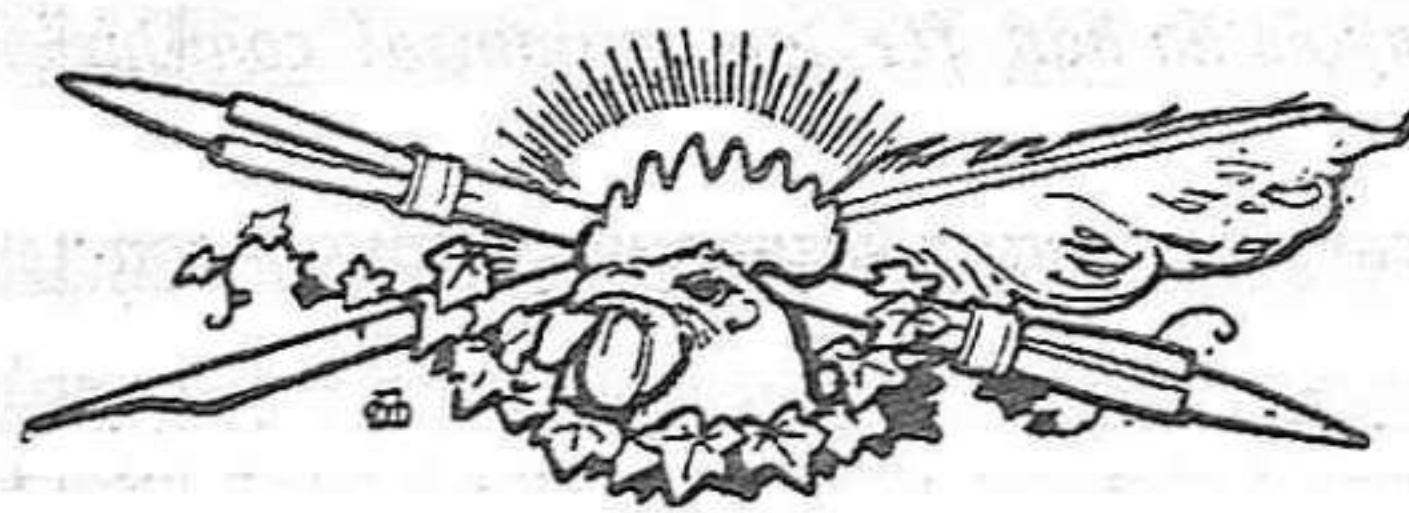
Sus compañeros de redacción lo odian y lo desprecian profundamente. Por ahí van hablando mal de él y haciendo a su costa chistes sangrientos. Por ahí van arrojando a todos ronchas de carne de su director y tiras de su pellejo. Cuando os quejáis de que el periódico sale flojo, siempre os responden lo mismo: «Ese animal de Cullaré tiene la culpa».

Una noche fueron tumultuosamente las juventudes radicales a la Redacción, a echar del periódico a puntapiés al director. Por fortuna, éste no se encontraba aquella noche en la casa. Los asaltantes, no pudiendo romperle la cabeza a Cullaré, se desfogaron haciendo añicos algunos cristales y tirando los tinteros al aire.

Tampoco la masa del partido radical quiere a Cullaré. Por mucho que éste tape la boca del saco de su alma, todos huelen la basura que hay dentro. No hay nadie que haya olvidado que *La Tribuna* era monárquica y que de ella era redactor el carlista Cirici Ventalló.

Cullaré se escuda ahora en la confianza y en los poderes omnímodos que le ha otorgado el Jefe del partido radical. Cuando Cullaré afirma y Lerroux no desmiente que el primero goza del favor del segundo, quizá sea verdad. Pero nosotros recordamos un suelto famoso que apareció una vez en *El Progreso* y que se titulaba: *Cullaré, no seas burro, si puedes*. Aquel suelto nos consta que era de Lerroux. Por lo visto, la opinión que don Alejandro tenía del actual director de *El Progreso*, ha variado bastante. Pero el que no ha cambiado lo más mínimo es Cullaré. Palabra.

ANGEL SAMBLANCAT

La miseria intelectual i moral del jaumisme

o heu llegit mai cap periòdic carlí? No heu llegit, especialment, *El Correo Español* i *El Correo Catalán*? El mirar de tant en tant aquests periòdics no deixa d'ofereir una certa utilitat. Es curiós i allisonador comprovar la espantosa miseria intel·lectual i moral dels periòdics tradicionalistes.

Agafeu-los el dia que volgueu, mireu-los per allà on us sembli, i sentireu llàstima pels qui escriuen aqueixes fulles i més encara pels qui les llegeixen. No's pot trobar res més mal escrit, més mal pensat i més mal girbat que un periòdic jaumí.

Davant l'espectacle tristíssim d'aqueixa premsa, redactada per semi-analfabets, un hom se pregunta on són els escriptors i els intel·lectuals del tradicionalisme espanyol. Es de creure que, per a la feina de redactar els seus més importants òrguens periodístics, els jaumins trien el millor de casa seva, literariament i intel·lectualment. I com deu estar aqueixa casa, quan la tria dona el deplorable resultat que veiem!

Heu's-aquí una prova clara de l'estat espiritual del jaumisme. Quan per tots els quatre cantons d'Espanya, els jaumins no poden trobar, per a posar al capdavant d'*El Correo Español* i d'*El Correo Catalán*, respectivament, res millor que un Cirici Ventalló i un Pedreny, és que entre la seva gent no tenen ningú que valgui mig centim com a periodista o escriptor.

Per això surten com surten els periòdics jaumins; batent el *record* de l'ignorància, de la poca solta i de l'incorrecció gramatical. I no obstant, tenen un nombre de lectors considerable. Si els mestres són tan dolents, com seràn els deixebles? Per a tenir la bona fe de llegir formalment les esguerradures, ximpleries i estranyeses de la premsa jaumina, cal tenir el sentit comú i el bon gust completament fets malbé.

I no és solament l'aspecte intel·lectual el que fa llàstima en els periòdics del jaumisme. Encara fa més llàstima el seu aspecte moral. Llegint aquell llenguatge groller i aquelles provocacions pinxesques, ningú endevinaria que els tals periòdics siguin religiosos i cristians. Ara, amb ocasió de la guerra europea, han acabat de treure a fora els seus veritables sentiments. Res de pietat, res de bondat, res de caritat. Entre els germanòfils, ells són els més ferotges, els més implacables, els més plens d'odís i de males passions.

Per a fer l'història del contingut espiritual del jaumisme, convé guardar uns quants exemplars dels periòdics que li serveixen d'òrguens. Allí està retratada tota la miseria intel·lectual i moral d'aqueixa gent.

FULMEN

D'eleccions

S acosten les eleccions municipals i comencen a bellugar-se els aspirants a regidor.

Les lluites electorals van precedides sempre d'una campanya repugnant, grotesca, depriment. Els ganés, els vanitosos, els fracassats, posen en joc tots els medis imaginables per a crear-se un ambient favorable a les seves pretensions.

Sovintegen els banquets a subjectes completament desconeguts. Freqüenten els casinos polítics i paguen el beure generosament, uns senyors que abans ningú sabia que fossin socis. Les gasetilles dels diaris parlen sovint i per qualsevol motiu de *Don Fulano*, prestigiós cansalader del districte tal. Els personatges polítics topen a tot arreu amb cares rialleres, braços oberts i esquenes doblegades. La fam d'ésser regidor s'apodera de tot-hom i la llengua verinosa del rival s'encarrega de destruir la tasca melosa i rastrea del aspirant a candidat.

Males veus han fet córrer que a la Casa Gran els pillos hi roben i els bons hi fan negocis; s'ha dit que *Fulano*, entrampat abans d'ésser regidor, viu en casa pròpia al deixar el càrrec; els milions de l'Exposició i els milions de les aigües, enlluernats com uns mirallets de caçar aloses; el titilat de lladre és ben rebut per tot arreu. Tot això que són tentacions per a les consciències febles, les hermilles buides i els caps plens de vanitat, fa que els aspirants a la concejalía siguin legió, que les disputes per a eliminar-se prenguin en molts centres i en moltes redaccions verdader caràcter de baralles repugnants.

Lo pitjor de tot és que ni els prohoms fan res per a evitar aquestes lluites ni la opinió s'hi fixa prou per a fer al seu dia la necessària selecció. Els primers amb la seva passivitat, deixen que creixin les pretensions dels ambiciosos i després el desengany engendra una dissidència. El poble amb el seu indiferentisme permet que'ls més desvergonyits surtin amb la seva, i els diners de la ciutat van a parar als *music-halls*.

Així el mal nom dels nostres Ajuntaments enpitjora cada dia perquè en lloc de veure un remei en la seva renovació hi endevina tot-hom una agravació per la sortida d'uns tips i l'entrada d'uns dejuns. Coneguda la gent que vol anar a cà la Ciutat, ja preveu l'opinió que la nova Corporació Municipal farà bona la pitjor de les passades.

Davant l'estúpida indiferència de l'opinió pública no veiem la possibilitat d'un remei enèrgic al mal que deplorem, però nosaltres, que no volem actes de regidor ni favors de l'Ajuntament, vetllarem per a que no deshonrin les candidatures republicanes els noms dels ganats, dels barruts, dels vanitosos i dels pillos que intriguen per a viure dels diners de Barcelona, arrossegant per les claveres el bon nom del partit republicà.

JEPH DE JESPU

SONATA XV

No hi ha res que'm faci tanta rabia com aquestes festes que, com un ninot de molles, salten de trascantó i te destorben l'existència i t'acaben els diners.

No sé per què carai se les han inventades, oh, i que és una malura de la qual tot-hom se queixa i no se'n guereix ningú.

—Festa s'ha dit?
—A fer festa!

I jo com tots. Avui, dimecres, amb els trentacinc cèntims del cafè, vint de tramvia, deu de... vaja, posem-ho a pesseta, tenia solucionat el problema. Doncs no, senyor; surt la Mare de Déu de Setembre i booo! Atura't al mig de la feina, fes un dia de vaga forçosa, i com que ja se sab que la inactivitat és la mare de tots els vicis, comença a sofrir vicis i a gastar pessetes.

Perque, dieu-me, companys, si avui hagués estat dia de treball, penseu que hauria anat a càl barber i a fer-me cirar les botes? Vos dic que no. A càl barber pot-ser sí, però depressa, una passada i prou, res de friccions ni de romanços; en canvi avui fricció i massatge. Després, què faràs, cabaç? Apa, afartem-nos de diaris d'aquí, de Madrid, de França. Per llegir els diaris s'ha d'anar al cafè i s'ha de fer gasto. *Arriba!* un dia és un dia i avui és dia de festa.

Vatua el senyor Món! que diuen en Carner i aquell que va matar a un home en el carrer dels Tres Llits. Vatua el senyor Món, que n'hi ha per tirar el berret al foc!

I un cop has llegit els diaris, ja no sabs què fer i el dependent te mira com dient:

—Que ha llogat pis a l'establiment aquest florero?

I te'n vas, i mires els aucells de la Rambla, i escups a l'esquena del home anunci i... res, te'n vas a un altre care, perquè i anar a missa, que és l'altre establiment que hi ha obert, no entra en les teves creències.

A dinar. Es dimecres i te fan menjar arroj, quan ja és sabut que tu en menges els dijous quan els col·legials fan festa. I en havent dinat tens d'anar a dormir, quan no hi vas més que'ls diumenges.

Després la tarde que no s'acaba. Teatre? Fu! Cine? Fu! Novells i el Sacas? Fu!

Què farem? Vatua el senyor Món! que deia el matador del senyor García Victory. Res, tornem-se'n al cafè... I aquí em teniu.

Diu que an en Maura li volen donar el bè d'or. Veiam si encara se'n torna un Jason? De manera que argonautes ara, senyors Ossorio, comte de la Mortera i maurins de províncies? Miau!

Diu que ara el Zar farà de generalíssim dels russos. Que voleu que vos hi digui?... Pot-ser sí... de tots modos... Res, que Déu hi faci més que nosaltres.

Vatua el senyor Món! Res, feu-me portar beguda.

MORITZ VI

Notes de fòra

Cornellà.—El divendres, dia 3, s'efectuà l'enterro, purament civil, del convençut republicà en Jaume Batalla Molas, que morí a conseqüència d'un accident, en l'Hospital Clínic de Barcelona.

Tot seguit, se feren les gestions necessàries per a traslladar-lo al poble, costant molts passos i gastos el lograr-ho, podent-se, al fi, realitzar, a pesar de la contra que hi feu el mossèn de les ulleres, prometent an els seus creients que, pesés a qui pesés, no s'efectuaria tal acte.

Dit mossèn anà a trobar al senyor bisbe i al senyor governador per a que'l trasllat no's tirés endavant, exposant els temors infundats de que es pertorbaria l'ordre, i arribant al extrem de presentar uns papers muiats.

Procurà també que'l senyor governador enviés la força de la Guardia Civil, la que's presentà a l'hora del enterro, dient que era enviada per a guardar l'ordre, contestant el senyor batlle que no creia necessàries tals exagerades mides.

L'acte es celebrà sense altre contratemps. El seguici de dit enterro fou un dels més concorreguts que al poble de Cornellà s'ha vist, doncs entre homes i dones, sens comptar els curiosos, passaven de sis cents, no essent possible poguer entrar en el cementiri per no haver-hi cabuda per a tants.

El mossèn de les ulleres a hores d'ara encara rocega l'ós de rabia, per no haver pogut evitar que s'efectués dit acte.

ALS DIRECTORS DEL TINGLADO

Fa un segle i mig que esteu dant voltes a la ditxosa via A, sense saber com continuar-la ni si a la fi es podrà acabà; teniu un Park del qual el públic en fuig amb justa repulsió, tan brut el troba i tan indigne, i voleu fè una Exposició?...

Un kultural afamat

—Convideu-me a un plat de mongetes, i us diré com se fabriquen els gasos asfixiants.

Per asfaltà un bocí de Rambla necessiteu set o vuit anys, malgrat les queixes que formulen tant els veïns com els estranys; heu tolerat que al pobre «Ensanxe» hi hagi recones que a Montmeló amb altívès rebutjaríen, i voleu fè una Exposició?...

Teniu el pis dels mercats públics tan decorós i ben cuidat, que l'infeliç que els peus hi posa en surt per sempre empudegat; heu convertit nostres cloaques en magatzems de corrupció i *criaderos* de microbis, i voleu fè una Exposició?...

Per coloca una trista làpida, per aixecà un arbre torçat, per adobà una font que vessa, per arreglà un fanal trencat, per qualsevulga *niñeria*, que no té cap complicació, passeu setmanes i setmanes, i voleu fè una Exposició?...

Deixeu que el tifus se'ns endugui la flor de nostra joventut; permeteu que aigües, abans pures, siguin avui pou corromput; no trobeu modo de dú a terme un troç de canalització que salvaria moltes vides, i voleu fè una Exposició?...

Mostreu en tot tan poca manya, que en res podeu posar les mans, i fracasseu al «Matadero» i feu malbé Xanxes i urbans. Quan intenteu acudí al crèdit, sofriu un xasco aterradó i cada emprèstit se'n va al fossó, i voleu fè una Exposició?...

Haveu posat a Barcelona en un estat que fa escriuir, llevant-li fins tota esperança de que un jorn pugui ressorgir; l'hi heu escurat la guardiola, l'hi heu patejat la tradició, l'hi heu pres l'humor i la camisa, i voleu fè una Exposició?...

No, cavallers. La «patulea» que dirigeix una ciutat i té en sa fulla col·lectiva taques de tanta gravetat; la tropa inepta que no és bona ni per donà a la població una escombrada cada dia, no pot fer cap Exposició.

C. GUMÀ

O era pas mala la rectoría aquella, però mossèn Agustí se'n recordava sempre de que més val un vagar i aixís quan li feren proposicions d'una canongia comença a fer mans i mànigues per a que no se li escapés l'ocasió d'anar cada tarde a fer la sesta en el chor de la Seu, bò-i barbotejant llatínorums, que fan dormir als clergues tant dolçament com la cançó de Sant Ramón a les criatures de breçol.

Mossèn Agustí tenia influencia, i va atrapar la plaça, el seient al chor i aquelles pells de conill blanc per anar a la processó del Corpus Christi. Naturalment, li donaren successor en la pastura de les ovelles que fins aleshores havia ell manat. Feu rebuda principessa an el seu successor, i en honor d'ell pronuncià el sermó més ditiràmbic i eloqüent que mai eixí de sos llavis; realment déu de gracia, de el·legancia i dolçor, més dolça que la mel!

El substitut ne restà encantat, i encara més dels bons tractes que li feu per a cedir-li els mobles, part de la roba blanca i sobre tot de la majordona.

Mossèn Agustí a ciutat no en tenia necessitat de majordona iove. Una fía vella i quiñera anomenada li pararia taula i li faria el lliit. Una vella no fa mal parlar i a ciutat són males llengües.

Mossèn Peret, el substitut, semblava haver arribat al paradís trobant-se amb tantes facilitats i recreos. Prengué possessió i acompanyà al canonge fins al tren. Allí se donaren una forta abraçada i mentres el nou pas-

tor feia voleiar el mocador, la dignitat de chantre li digué:

—Ara, *arriba* cartrons!

Passats cinc o sis dies, el nou canonge rebé la visita de la Marieta, la jove i antiga majordona.

—Hola, filla!

—Mossèn Agustí...

—Pren xacolata.

—Volia parlar-li...

—Primer pren xacolata.

Prengueren xacolata amb melindros de ciutat i després, ja tancats en la cambra, del prebere parlaren aixís:

—Mossèn Agustí: Sabrà que mossèn Pere...

—Ja!

—Doncs, sí... sabrà...

—Ja!

—Què haig de fer?

—Deixa fer.

—Però...

—Mira, quan posi els ulls en blanc, lles-tos! Es segur.

—Mercès, mossèn Agustí.

—Déu te beneeixi, filla.

**

Han passat cinc mesos; truquen a càl senyor canonge; és la Marieta.

—Mossèn Agustí?

—Entri.

—Què tal, filla?

—Ai, mossèn Agustí!

—Vols pendre xacolata?

—No, tinc *ascos*.

—Què?

—*Ascos*.

—Miau!

—No faci el gat, mossèn Agustí,estic de tres mesos. Tot per fiar-me de vostè. On amagaré ara ma vergonya?

—Noia, noia, jo vaig dir-te que quan poses els ulls en blanc...

—Què?

—Que quan poses els ulls en blanc...

—Miri: quan ell posava els ulls en blanc, jo, no hi veia de cap ull.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 3 AL 9 DE SETEMBRE DE 1915

Per terra

La marxa austro-alemanya Rússia endins se ha tornat molt lenta en la darrera setmana. La situació dels russos ha millorat força. En primer lloc, el perill d'envoltament que menaçava als exèrcits del Zar, especialment per la banda del nord, ha desaparegut. Només cal mirar la línia actual de batalla: és més recta que mai. Les famoses estenalles austro-alemanyes no se han pogut tancar; al contrari.

Contra lo que semblava quinze dies enera, els alemanys no són encara a Riga ni a Vilna. Es possible que hi arribin d'aquí a uns quants dies; però ja serà tard per a l'objecte que pretenien, i l'ocupació d'aquelles ciutats, si arriba a realitzar-se, no tindrà més que una importància secundària.

En la part sud, els russos resisteixen enèrgicament, havent fet en la regió del riu Sty, uns 4,000 presoners. A la Galitzia (de la qual encara conserven una petita part) segueixen resistint coratjosament.

En resum: els austro-alemanys no van pas en camí d'arribar a Petrogrado, Moscou i Kíef.

Havent-se posat el Zar Nicolau al capdavant de sas tropes, cal esperar que l'entusiasme redoblarà la força de l'exèrcit rus.

Per mar

Els turcs pretenen haver tirat a fons un submarí anglès al mar de Màrmara, ofegant-se tots els tripulants. Fins ara, no hi ha cap confirmació de la banda anglesa.

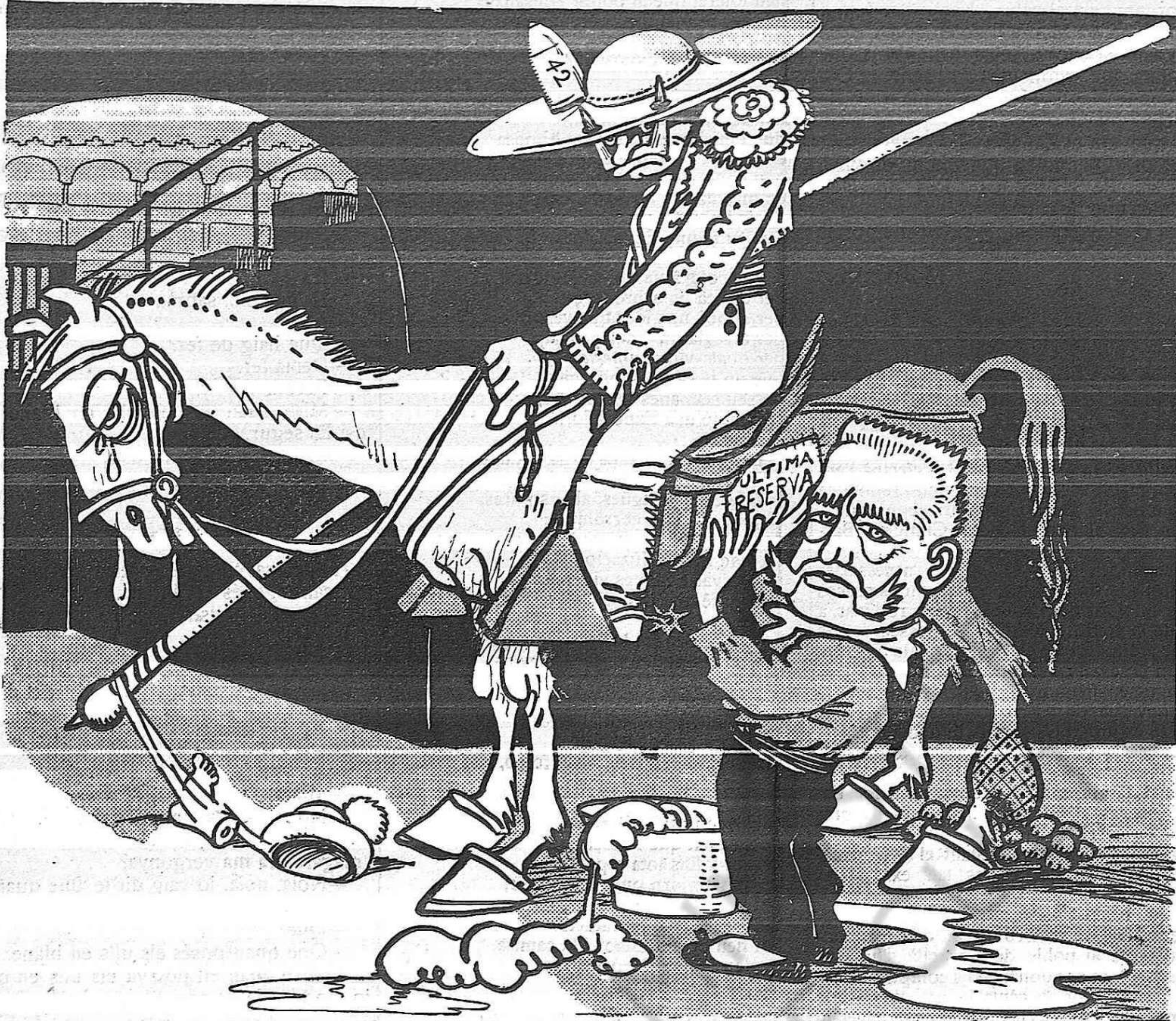
El submarí alemany *U 27*, no ha tornat d'alta mar. Se creu que s'ha perdut.

Submarines anglesos al Màrmara i torpeders russos al mar Negre, han enfonsat més vaixells turcs.

Un combat entre torpeders russos i el creuer turc *Hamidich*, acompanyat d'un torpeder, ha acabat amb la fugida dels otomans, que van deixar abandonats quatre vapors carregats de carbó.

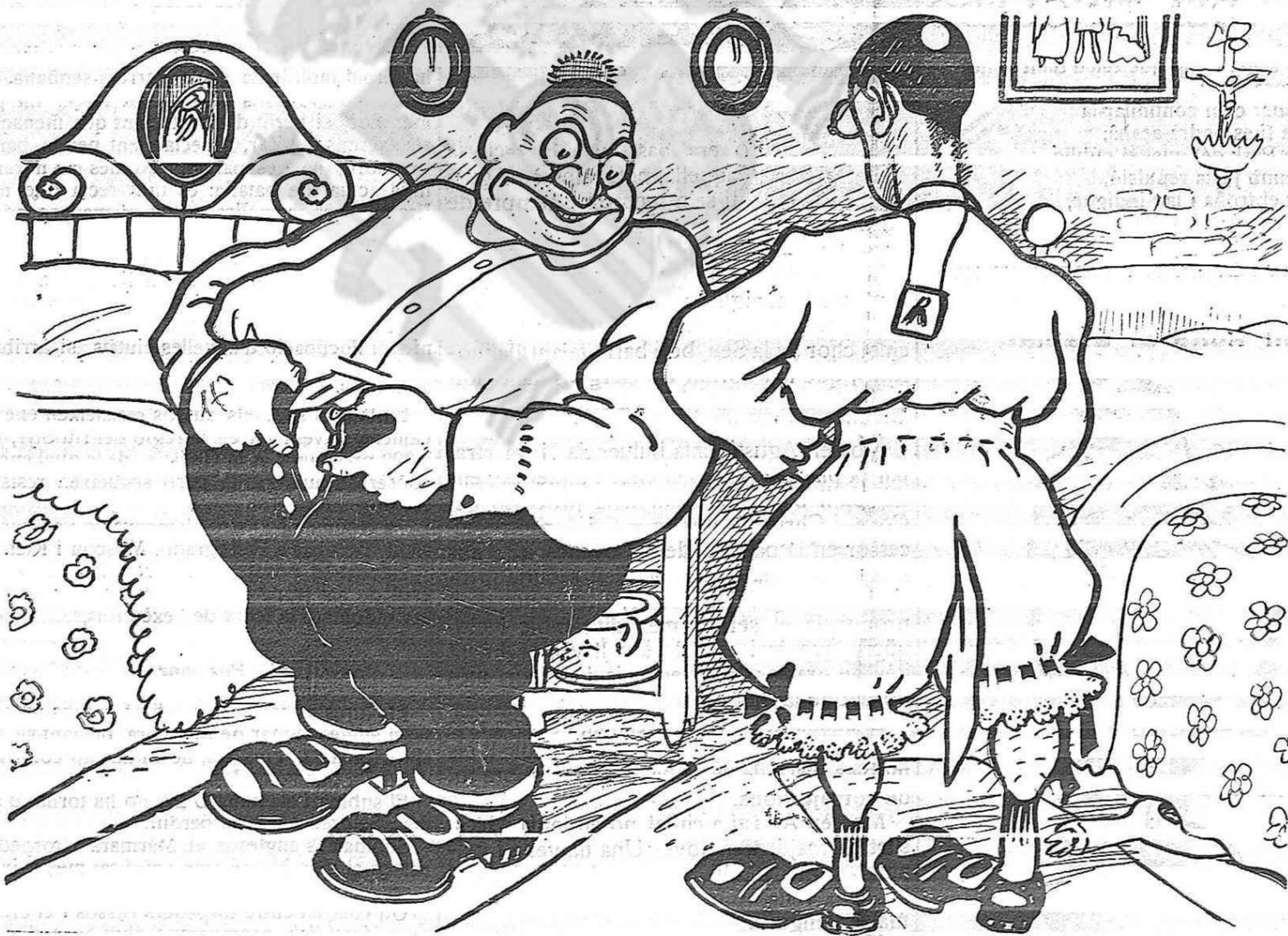
L'esquadra anglesa ha bombardejat les posicions alemanyes de la costa belga.

Toreros d'hivern

L'Hindenburg.—Arriba cartons!... Amb aquest pegat encara s'aguantarà una estoneta.

Després de la festa major

—Alça Peret!... Diques que ets un xicot de totes prenes.

Per l'aire

Redobla l'activitat en els aires. Per una banda i altra s'han realitzat nombrosos bombardejos aeris, sobressortint l'acció de les poderoses esquadres d'avions francesos.

Els Zeppelins han tornat a volar per damunt d'Anglaterra. Els mata-criatures han fet mig centenar de víctimes entre la població civil. De soldats, només n'han ferit un.

DUMENGE passat va tenir lloc, a la Granvia, la llampant cerimònia que té per nom «la jura de la bandera».

Com en tota festa d'arrog, la concurrència fou bastant nombrosa, i això que l'acte tingué lloc a les sis de la matinada.

Les nenes cursis que acostumen a ésser parroquianes d'aqueix festival se'n llamentaven ostensiblement:

On van a fer-nos llevar tant dejorn?... Que no'n diguin la jura, d'això; que'n diguin la missa del gall!

Ahir, divendres, el lliberal senyor Serra donà una conferència sobre aquest tema:

«Lo que debe ser el jefe de un partido político».

Nosaltres li direm:

A jutjar pels lliberals que a Espanya han fet forrolla, un chefe de partit ha d'ésser: Un desaprensiu, un despreocupat, un desvergonyat i un fresc.

Llegim:

«Ayer, en el rápido de Madrid, llegó el ex-senador señor Mataix.

El señor Mataix regresó a la corte el mismo día en el rápido».

Tan mataix és anar una mica massa depressa.

Al solemni acte de col·locar la primera pedra del monument an en Pi i Margall hi seran convidades totes les entitats importants de Barcelona... menos les polítiques.

Per què?

Per por—diuen els organitzadors—de que's dongui al acte un caràcter partidista.

Però és inútil, perquè els polítics hi assistiran tots, encara que no'ls convidin.

I els únics partidistes seran els llanuts, que's quedarán a casa.

Nostre Ajuntament s'ha associat a la festa catalanista del 11 de setembre, i anirà en corporació a portar una corona a l'estatua d'en Rafel de Casanova, defensor de la ciutat de Barcelona.

El cèlebre «Conceller en cap», al rebre l'homenatge dels regidors, podrà exclamar:

—Així va el món! Lo que els uns defensen, els altres ho trepitgen.

S'ha comentat bastant un fet veritablement insòlit.

Al homenatge an en Fontova no s'hi va adherir cap dels nostres diputats a Corts.

La decanació no pot ésser més manifesta ni més reproble.

¿No havíem quedat que'ls comedians eren els més obligats a glorificar el mestre?

Els nostres missaires han enviat un telegrama de felicitació al Sant Pare amb motiu del primer aniversari de la seva elecció.

Sempre exagerem!

Un any de fracassos constants en la intervenció pontificia a favor de la pau, ¿creuen vostès que val la pena de una felicitació?

S'ha comentat molt favorablement la resolució dels del «Bloc Republicà» de no presentar cap candidat a regidor per Barcelona.

En els temps que correm, els més simpàtics són els que mostren abstenció de les seves ambicions.

Per més que hi ha molts vius que aquesta actitud l'adopten per ganxo i per plataforma.

Recordem d'un senyor que en un discurs electoral deia:

—Per moralitat, heu de fer regidors precisament an els que no'n volen ésser.

I acabava el discurs dient:

—Ciudadans: jo no'n vui ésser!

Segons opinió dels ministres, sembla que, definitivament, s'obriran les Corts en la primera quinzena de octubre.

En la primera quinzena d'octubre, això és, en plena tardor.

Alcshores presenciarem dos actes naturals: la caiguda de la fulla i la caiguda del govern.